

ODBOR ZA ZAKONODAVSTVO HRVATSKOGA SABORA

2357

Na temelju svoje nadležnosti utvrđene člankom 59. Poslovnika Hrvatskoga sabora (»Narodne novine« br. 71/00., 129/00., 117/01., 6/02. – pročišćeni tekst, 41/02., 91/03., 58/04., 69/07. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske od 5. lipnja 2007., 39/08. i 86/08. Odbor za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora na 137. sjednici održanoj 11. listopada 2011. utvrdio je pročišćeni tekst Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor.

Pročišćeni tekst Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor obuhvaća Zakon o izborima zastupnika u Hrvatski državni sabor (»Narodne novine« br. 116/99.), Vjerodostojno tumačenje članka 12. stavka 3. (»Narodne novine« br. 109/00.), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor (»Narodne novine«, br. 53/03.), Zakon o Državnom izbornom povjerenstvu (»Narodne novine« br. 44/06.), Odluku o ne davanju vjerodostojnog tumačenja članka 4. u vezi s člancima 15. i 16. (»Narodne novine«, br. 167/03.), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnom izbornom povjerenstvu (»Narodne novine« br. 19/07.), Vjerodostojno tumačenje članka 13. stavka 1. (»Narodne novine«, br. 20/09.), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor (»Narodne novine«, br. 145/10.), Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (»Narodne novine«, br. 24/11.) i Odluku Ustavnoga suda Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 93/11.) u kojima je utvrđeno vrijeme njihova stupanja na snagu.

Klasa:
Zagreb, 11. listopada 2011.

021-17/08-02/137

Predsjednik
Odbora za
zakonodavstvo
Hrvatskoga
sabora
**Emil
Tomljanović,**
dipl. iur., v. r.

ZAKON

O IZBORIMA ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR (pročišćeni tekst)

Člankom 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izborima u Hrvatski državni sabor (»Narodne novine«, br. 53/03.) – u daljnjem tekstu: ZIDZIZHDS, koji je stupio na snagu 2. travnja 2003. riječ: »državni« u nazivu brisana je.

OPĆE I TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje izbor zastupnika u Hrvatski sabor (u daljnjem tekstu: izbori).

Člankom 2. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.), riječima: »Hrvatski sabor« zamijenjene su riječi: »Zastupnički i Županijski dom Hrvatskoga sabora«.

Članak 2.

Mandat zastupnika izabраниh u Hrvatski sabor (u daljnjem tekstu: Sabor) traje 4 godine i može se produljiti samo u slučaju rata ili u slučajevima iz članka 17. i 100. Ustava Republike Hrvatske.

Člankom 3. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.), pored usklađenja naziva Hrvatskoga sabora na kraju teksta dodane su riječi: »ili u slučajevima iz članka 17. i 100. Ustava Republike Hrvatske«.

Mandat zastupnika nije obvezujući i oni nisu opozivi.

Članak 3.

Jamči se sloboda opredjeljenja birača i tajnost njihova glasovanja.

Pravo je i dužnost birača da glasuju samo jedanput.

Nitko ne može tražiti od birača objavu glasačkog opredjeljenja.

Nitko ne može biti pozvan na odgovornost zbog glasovanja ili zbog toga što nije glasovao.

Članak 4.

Zastupnike u Sabor biraju, na temelju općeg i jednakoga biračkog prava, svi hrvatski državljani s navršениh 18 godina života, osim onih koji su pravomoćnom sudskom odlukom lišeni poslovne sposobnosti (u daljnjem tekstu: birači).

Člankom 4. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.), riječju: »Sabor« zamijenjene su riječi: »Zastupnički dom Sabora«, a riječi: »a zastupnike u Županijski dom Sabora na temelju općega biračkog prava« brisane su.

Za zastupnika može biti biran hrvatski državljаниn s navršениh 18 godina života.

Člankom 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor (»Narodne novine«, br. 145/10.) – u daljnjem tekstu: ZIDZIZHS, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2011. dodan je novi stavak 2. koji je glasio: »Birači, pripadnici nacionalnih manjina koje u stanovništvu Republike Hrvatske sudjeluju manje od 1,5% stanovnika, pored općeg biračkog prava imaju i posebno biračko pravo u izborima zastupnika u Sabor«, no ta odredba ukinuta je Odlukom Ustavnoga suda Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 93/11.).

Odlukom Hrvatskoga sabora nije dano vjerodostojno tumačenje članka 4. u vezi sa člancima 15. i 16. (»Narodne novine«, br. 167/03.), uz obrazloženje: »sukladno članku 141. Ustava

Republike Hrvatske Okvirna konvencija za zaštitu nacionalnih manjina predstavlja sastavni dio pravnog sustava Republike Hrvatske. Prihvaćajući tu Okvirnu konvenciju, Republika Hrvatska obvezala se: »da će po potrebi usvojiti odgovarajuće mjere s ciljem promicanja pune i učinkovite jednakosti između pripadnika nacionalne manjine i pripadnika većinskog pučanstva u svim područjima gospodarskoga, društvenoga, političkog i kulturnog života. U svezi s tim će na odgovarajući način uzeti u obzir specifične uvjete pripadnika nacionalnih manjina«, te »Mjere usvojene u skladu sa stavkom 2. ne smatraju se činom diskriminacije« (članak 4. stavak 2. i 3. Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina).

Odredbe Ustava Republike Hrvatske kojima se jamči opće i jednako biračko pravo na neposrednim izborima tajnim glasovanjem (članak 45. stavak 1.), te kojima se omogućava da pored općega biračkog prava pripadnici nacionalnih manjina imaju pravo birati svoje zastupnike u Hrvatski sabor, predstavljaju mjere osiguranja (a ne samo promicanja, kako to zahtjeva Okvirna konvencija), pune i učinkovite jednakosti između pripadnika nacionalnih manjina i pripadnika većinskoga, hrvatskoga naroda.

Republika Hrvatska je pored osiguranja mjera stvorila i uvjete za ostvarivanje pune i učinkovite jednakosti pripadnika nacionalnih manjina i pripadnika većinskoga, hrvatskoga naroda. Sukladno članku 15. Okvirne konvencije donošenjem Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina i Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor, omogućena je ne samo neposredna primjena načela jednakosti, već je osigurano poštivanje posebnih značajki i specifičnih interesa nacionalnih manjina, te im se na temelju općega biračkog prava osigurava mogućnost da ga iskoriste birajući upravo pripadnike nacionalnih manjina za zastupnike u Hrvatski sabor i to u zajamčenom broju zastupnika neovisno o izbornim rezultatima za izbor zastupnika iz reda pripadnika hrvatskoga naroda. Dakako, ovakovo jamstvo pripadnicima nacionalnih manjina ne smatra se činom diskriminacije pripadnika većinskoga naroda, već se ima smatrati jednom od vrednota na kojima se temelji ustavnopravni sustav Republike Hrvatske.

Ovakovo stajalište proizlazi i iz nedvojbene volje Hrvatskoga sabora koja je izražena u postupku donošenja Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina kada nije prihvaćen amandman na tekst Konačnog prijedloga toga zakona u sadržaju kojim bi se omogućilo pripadnicima nacionalnih manjina da glasuju dva puta.

Sukladno ovoj jezičnoj, logičnoj, sintetičnoj, povijesnoj i konačno teleološkoj raščlambi nedvojbeno je da birači imaju pravo i dužnost glasovati samo jedanput, što znači da ako su pripadnici nacionalne manjine mogu glasovati za jednu od listi političkih stranaka ili neovisnih kandidata u jednoj od izbornih jedinica, kao i pripadnici hrvatskoga, većinskoga naroda ili za predstavnike nacionalnih manjina u posebnoj izornoj jedinici.

Radi navedenoga utvrđeno je da nema osnove za davanje vjerodostojnog tumačenja.

Članak 5.

Predsjednik Republike Hrvatske raspisuje izbore za zastupnike i saziva Sabor na prvo zasjedanje.

Člankom 5. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) riječju: »Sabor« zamijenjena je riječ: »domove«.

Dan provedbe izbora određuje se odlukom o raspisivanju izbora.

Dan provedbe izbora je neradni dan.

Od dana raspisivanja, pa do dana izbora za zastupnike, mora proteći najmanje 30 dana.

Članak 6.

Izbori se provode na biračkim mjestima na području Republike Hrvatske i u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske u stranoj državi.

Člankom 6. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) brisane su riječi: »a za Zastupnički dom«, a člankom 2. ZIDZIZHS (»NN«, br. 145/10.) ovaj članak je izmijenjen.

Članak 7.

Birači koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj glasuju na biračkim mjestima na području Republike Hrvatske određenima prema njihovom prebivalištu.

Birači koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, a na dan održavanja izbora zateknu se na službi u oružanim snagama Republike Hrvatske, birači koji se kao članovi posade pomorskih i riječnih brodova pod hrvatskom zastavom zateknu izvan njezinih granica, te birači lišeni slobode, glasuju na posebnim biračkim mjestima određenima u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Birači koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, a na dan izbora zateknu se izvan njezinih granica glasuju u sjedištu diplomatsko-konzularnih predstavništava Republike Hrvatske za zastupnike izborne jedinice prema svom prebivalištu na području Republike Hrvatske.

Člankom 3. ZIDZIZHS (»NN« br. 145/10., koji je stupio na snagu 1. siječnja 2011.) stavak 3. je izmijenjen.

Članak 8.

Birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj imaju pravo na zastupljenost u Saboru i biraju tri zastupnika na temelju kandidacijskih lista u posebnoj izbornoj jedinici.

Člankom 7. ZIDZIZHDS, (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) riječju: »Saboru« zamijenjene su riječi: »Zastupničkom domu Sabora«.

Člankom 4. ZIDZIZHS (»NN« br. 145/10., koji je stupio na snagu 1. siječnja 2011.) članak 8. je izmijenjen.

NESPOJIVOST DUŽNOSTI, MIROVANJE I PRESTANAK ZASTUPNIČKOG MANDATA, TE ZAMJENJIVANJE ZASTUPNIKA

Članak 9.

Stavak 1. brisan je člankom 8. stavkom 1. ZIDZIZHDS, (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.).

Zastupnik istodobno s obnašanjem zastupničke dužnosti ne može biti: sudac Ustavnog suda Republike Hrvatske, sudac, državni odvjetnik, zamjenik državnog odvjetnika, pučki pravobranitelj, zamjenik pučkog pravobranitelja, predsjednik ili potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske, ministar ili drugi član Vlade Republike Hrvatske, državni tajnik, pomoćnik ministra, ravnatelj državne upravne organizacije, zamjenik i pomoćnik ravnatelja državne upravne organizacije, tajnik Vlade Republike Hrvatske, tajnik ministarstva, predstojnik ureda i ravnatelj agencije Vlade Republike Hrvatske, predstojnik Ureda Predsjednika Republike, predstojnik Ureda Vijeća za nacionalnu sigurnost, veleposlanik, generalni konzul, župan ili podžupan, gradonačelnik ili zamjenik gradonačelnika Grada Zagreba, djelatne vojne osobe, službenici i namještenici u Oružanim snagama, član uprave trgovačkog društva, ustanove i izvanproračunskog fonda u pretežitom državnom vlasništvu te čelnik pravne osobe koja je Saboru obvezna po zakonu podnositi izvješće.

Stavak 2. djelomično je izmijenjen člankom 8. stavkom 2. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) i člankom 1. ZIDZIZHS, (»NN«, br. 19/07., koji je stupio na snagu 16. veljače 2007.).

Za vrijeme trajanja mandata zastupnik može prihvatiti obnašanje dužnosti koja se prema odredbama ovoga Zakona smatra nespojivom.

Za vrijeme obnašanja nespojive dužnosti njegov će mandat biti u mirovanju, a zamjenjivat će ga zamjenik u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Članak 10.

Zastupniku prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran:

1. ukoliko podnese ostavku,
2. ukoliko mu je pravomoćnom sudbenom odlukom oduzeta poslovna sposobnost,
3. ukoliko je pravomoćnom sudbenom presudom osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora u trajanju duljem od 6 mjeseci,
4. smrću.

Članak 11.

Zastupnika čiji je mandat prestao, te zastupnika kod kojeg je nastupila nespojivost istodobnog obnašanja dužnosti ili mirovanje mandata na temelju pisanog zahtjeva, zamjenjuje zamjenik zastupnika.

Zamjenik zastupnika počinje obnašati zastupničku dužnost nakon što Sabor utvrdi nastup zakonskih pretpostavki za primjenu instituta zamjenjivanja.

Člankom 9. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.), riječju: »Sabor« zamijenjene su riječi: »zastupnički, odnosno Županijski dom Sabora«, a riječ: »utvrde« riječju: »utvrđi«.

Članak 12.

Zastupnika izabranog na listi u izbornoj jedinici zamjenjuje neizabrani kandidat s iste liste s koje je izabran i zastupnik, a određuje ga politička stranka koja je listu predložila.

Zastupnika izabranog na neovisnoj listi u izbornoj jedinici zamjenjuje prvi sljedeći neizabrani kandidat s te liste.

Stavak 3. brisan je člankom 10. stavkom 1. ZIDZIZHDS, (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.), a do tada je važno i Vjerodostojno tumačenje (»NN«, br. 109/00., od 27. listopada 2000.), prema kojemu je tu odredbu valjalo: »tumačiti i primjenjivati imajući u vidu odredbu stavka 1. Ovoga članka, naime tako da u slučaju kada zastupniku Županijskog doma, a potom i njegovu zamjeniku prestane mandate ili nije u mogućnosti obnašati zastupničku dužnost, zastupnika će zamijeniti neizabrani kandidat sa županijske liste, a određuje ga politička stranka odnosno političke stranke koje su listu predložile«

Zastupnika izabranog u izbornoj jedinici za izbor zastupnika nacionalnih manjina zamjenjuje zamjenik izabran u istoj izbornoj jedinici.

Člankom 10. stavkom 2. ZIDZIZHDS (»NN«, br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.), brisana je riječ: »autohtonih«.

Članak 13.

Po prestanku obnašanja nespojive dužnosti, zastupnik nastavlja obnašanje zastupničke dužnosti na temelju prestanka mirovanja mandata u Saboru, ako podnese pisani zahtjev predsjedniku Sabora u roku od 8 dana od prestanka obnašanja nespojive dužnosti. Mirovanje zastupničkog mandata prestat će osmog dana od dana podnošenja pisanog zahtjeva.

Člankom 11. stavkom 1. ZIDZIZHDS, (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.), riječju: »Saboru« zamijenjene su riječi: »Zastupničkom, odnosno Županijskom domu Sabora«, a riječ: »doma« riječju: »Sabora«. Istodobno, dano je Vjerodostojno tumačenje od 6. veljače 2009. (»NN«, br. 20/09.) prema kojemu »u dvojbi je li rok iz stavka 1. ovoga članka prekluzivan ili instruktivan utvrđeno je da je taj rok prekluzivan (peremptoran) i propuštanjem podnošenja pisanog zahtjeva za nastavljavanje obnašanja zastupničke dužnosti u tom roku znači gubitak prava za podnošenje toga zahtjeva.«.

Nastavljanje obnašanja zastupničke dužnosti na temelju prestanka mirovanja mandata u Saboru zastupnik može tražiti jedanput u tijeku trajanja zastupničkog mandata.

Člankom 11. stavkom 2. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2000.), riječju: »Saboru« zamijenjene su riječi: »Zastupničkom, odnosno Županijskom domu Sabora«.

Članak 14.

Zastupnik ima pravo jednokratno, tijekom trajanja zastupničkog mandata, podnošenjem pisanog zahtjeva predsjedniku Sabora, staviti svoj mandat u mirovanje.

Mirovanje zastupničkog mandata ne može trajati manje od šest mjeseci, a za vrijeme trajanja mirovanja zastupnika će zamjenjivati zamjenik.

Mirovanje zastupničkog mandata prestat će osmog dana od dana kad je zastupnik koji je stavio mandat u mirovanje podnio predsjedniku pisanu izjavu o ponovnom obnašanju zastupničke dužnosti.

Člankom 12. ZIDZIZHDS (»NN«, br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) u stavku 1. i 3. brisana je riječ: »doma«.

Članak 15.

Brisan člankom 13. ZIDZIZHDS (»NN«, br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.).

PRAVO PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA U REPUBLICI HRVATSKOJ NA ZASTUPLJENOST U HRVATSKOM SABORU

Naslov izmijenjen člankom 14. ZIDZIZHDS (»NN«, br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.).

Članak 16.

Republika Hrvatska jamči pripadnicima nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj ostvarenje prava na zastupljenost u Saboru.

Pripadnici nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj imaju pravo birati osam zastupnika u Sabor koji se biraju u posebnoj izbornoj jedinici koju čini područje Republike Hrvatske.

Članak izmijenjen člankom 15. ZIDZIZHDS (»NN«, br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.), zatim je člankom 5. ZIDZIZHS (»NN«, br. 145/10., koji je stupio na snagu 1. siječnja 2011.) izmijenjen stavak 2. i dodan stavak 3., no navedeni članak 5. ZIDZIZHS (»NN«, br. 145/10.) ukinut je Odlukom Ustavnoga suda Republike Hrvatske, od 29. srpnja 2011. (»NN«, br. 93/11.) koja je stupila na snagu 10. kolovoza 2011.

Članak 17.

Članak izmijenjen člankom 16. ZIDZIZHDS (»NN«, br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.).

Pripadnici srpske nacionalne manjine biraju tri zastupnika u Sabor u skladu s Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina.

Člankom 6. stavkom 1. ZIDZIZHS, (»NN«, br. 145/10., koji je stupio na snagu 1. siječnja 2011.) izmijenjen je stavak 1., no navedeni članak 6. ZIDZIZHS (»NN«, br. 145/10.) ukinut je Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske, od 29. srpnja 2011. (»NN«, br. 93/11.) koja je stupila na snagu 10. kolovoza 2011.

Pripadnici mađarske nacionalne manjine biraju jednog zastupnika u Sabor.

Pripadnici talijanske nacionalne manjine biraju jednog zastupnika u Sabor.

Pripadnici češke i slovačke nacionalne manjine biraju zajedno jednog zastupnika u Sabor.

Pripadnici austrijske, bugarske, njemačke, poljske, romske, rumunjske, rusinske, ruske, turske, ukrajinske, vlaške i židovske nacionalne manjine biraju zajedno jednog zastupnika u Sabor.

Pripadnici albanske, bošnjačke, crnogorske, makedonske i slovenske nacionalne manjine biraju zajedno jednog zastupnika u Sabor.

Pripadnici nacionalnih manjina iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka uz kandidata za zastupnika predlažu i kandidata za njegova zamjenika koji se bira zajedno s njim.

Člankom 6. stavkom 2. ZIDZIZHS, (»NN«, br. 145/10., koji je stupio na snagu 1. siječnja 2011.) brisana je brojka »1.«, no navedeni članak 6. ZIDZIZHS (»NN«, br. 145/10.) ukinut je Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske, od 29. srpnja 2011., (»NN«, br. 93/11.).

Pripadnici nacionalnih manjina iz stavka 4., 5. i 6. ovoga članka predlažu samo kandidata za zastupnika, a njegovim zamjenikom postaje zastupnički kandidat koji je iza izabranog zastupnika dobio najviše glasova.

Članak 18.

Pravo predlaganja kandidata za zastupnike nacionalnih manjina i njihovih zamjenika imaju političke stranke, birači i udruge nacionalnih manjina.

Člankom 7. ZIDZIZHS (»NN«, br. 145/10., koji je stupio na snagu 1. siječnja 2011.) izmijenjen je stavak 1., no navedeni članak 7. ZIDZIZHS (»NN«, br. 145/10.) ukinut je Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske, od 29. srpnja 2011., (»NN«, br. 93/11.) koja je stupila na snagu 10. kolovoza 2011.

Ukoliko kandidata za zastupnika nacionalnih manjina i njegovog zamjenika predlažu birači, za pravovaljanost kandidature potrebno je prikupiti 100 potpisa birača.

Člankom 17. ZIDZIZHDS, (»NN«, br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.), u stavku 1. i 2. brisana je riječ: »autohtonih«.

Članak 19.

Potpisi birača u postupku kandidiranja zastupnika i zamjenika pripadnika nacionalnih manjina koji se biraju u posebnim izbornim jedinicama prikupljaju se na propisanom obrascu u koji se unose ime i prezime, nacionalnost, adresa predloženog kandidata, te ime i prezime, adresa potpisanog birača – predlagatelja.

Člankom 18. ZIDZIZHDS (»NN«, br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.), riječ: »autohtonih« te riječi: »i jedinstveni matični broj građana« brisane su.

KANDIDIRANJE

Članak 20.

Pravo predlaganja stranačkih lista za izbor zastupnika u Sabor imaju sve političke stranke registrirane u Republici Hrvatskoj na dan objave odluke o raspisivanju izbora u »Narodnim novinama«.

Listu za izbor zastupnika u Sabor može samostalno predložiti jedna politička stranka, te dvije ili više političkih stranaka (koalicijska lista).

Člankom 19. ZIDZIZHDS (»NN«, br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.), u stavku 1. i 2. riječju: »Sabor« zamijenjene su riječi: »Zastupnički i Županijski dom Sabora«.

Političke stranke samostalno utvrđuju svoje stranačke liste i redosljed na njima istaknutih kandidata, na način predviđen statutom političke stranke, odnosno u skladu s posebnim statutarnim odlukama.

Članak 21.

Birači predlažu kandidacijske liste na temelju pravovaljano prikupljenih potpisa.

Za pravovaljanost prijedloga liste izborne jedinice za izbor zastupnika u Sabor potrebno je prikupiti najmanje 500 potpisa birača.

Člankom 20. ZIDZIZHDS (»NN«, br.53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) riječju: »Sabor« zamijenjene su riječi: »Zastupnički dom Sabora i županijske liste za izbor zastupnika u Županijski dom Sabora«.

Članak 22.

Prijedlozi lista moraju prispjeti Državnom izbornom povjerenstvu Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Državno izbornom povjerenstvo), najkasnije u roku od 14 dana od dana raspisivanja izbora.

Člankom 21. stavkom 1. ZIDZIZHDS (»NN«, br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) brisane su riječi: »odnosno županijskom izbornom povjerenstvu«.

U prijedlogu liste izborne jedinice za izbor zastupnika u Sabor obvezatno se navodi naziv liste, a kandidati moraju biti na listi poredani od rednog broja 1 do zaključno rednog broja 14.

Člankom 21. stavkom 2. ZIDZIZHDS (»NN«, br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) riječju: »Sabor« zamijenjene su riječi: »Zastupnički dom Sabora«.

Stavak 3. brisan je člankom 21. stavkom 3. ZIDZIZHDS (»NN«, br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.).

Naziv liste jest puni naziv političke stranke, odnosno političkih stranaka ili stranačke koalicije, koja je, odnosno koje su listu predložile. Ako političke stranke koriste skraćeni naziv stranke, odnosno stranaka ili stranačke koalicije, u nazivu se mogu koristiti skraćenicе.

Ukoliko je listu predložila skupina birača njezin naziv je »neovisna lista«.

Nositelj liste ne mora biti kandidat na listi.

Kandidatom se može biti samo na jednoj listi i samo u jednoj izbornoj jedinici.

Članak 23.

Državno izborno povjerenstvo će u roku od 48 sati od predaje lista izbornih jedinica za izbor zastupnika u Sabor, prihvatiti i u svim dnevnim novinama u Republici Hrvatskoj i na Hrvatskoj radioteleviziji objaviti sve pravovaljano predložene liste za svaku izbornu jedinicu.

Člankom 22. ZIDZIZHDS (»NN«, br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) riječju: »Sabor« zamijenjene su riječi: »Zastupnički dom Sabora«.

Državno izborno povjerenstvo objavit će za svaku izbornu jedinicu zbirnu listu svih pravovaljanih predloženih lista.

Zbirna lista sadrži naziv svake liste izborne jedinice, te ime i prezime nositelja svake liste. Na zbirnu listu izborne jedinice, stranačke, odnosno neovisne liste se unose prema abecednom redu punog naziva političke stranke, odnosno koalicije političkih stranaka koja je listu predložila. Ako je više političkih stranaka predložilo zajedničku listu, ona će se unijeti na zbirnu listu prema nazivu prve po redu političke stranke u prijedlogu.

Državno izborno povjerenstvo će u roku od 48 sati dostaviti hrvatskim diplomatsko konzularnim predstavništvima sve prihvaćene liste za svaku izbornu jedinicu, kao i zbirnu listu izbornih lista svake izborne jedinice radi njihove javne objave.

Članak 24.

Brisan člankom 23. ZIDZIZHDS (»NN«, br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.).

Članak 25.

Političke stranke koje su predložile prihvaćene liste kandidata za izbor zastupnika u Sabor, mogu na način predviđen njihovim statutom ili posebnom odlukom donesenom na temelju statuta odustati od te liste najkasnije 48 sati nakon što je kao prihvaćena bila objavljena od strane izbornog povjerenstva izborne jedinice. Za neovisnu listu odluku o odustajanju donosi nositelj liste.

Člankom 24. stavkom 1. ZIDZIZHDS (»NN«, br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) riječju: »Sabor« zamijenjene su riječi: »Zastupnički dom Sabora, odnosno županijske liste za izbor zastupnika u Županijski dom Sabora«, a riječi: »odnosno županijskog izbornog povjerenstva« brisane su.

Pisana obavijest o odustanku mora prispijeti izbornom povjerenstvu izborne jedinice.

Člankom 24. stavkom 2. ZIDZIZHDS (»NN«, br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) brisane su riječi: »odnosno županijskom izbornom povjerenstvu«.

Odustanak jednog ili više kandidata s liste nije dopušten nakon prihvaćanja liste na kojoj su navedeni, te se odustanak nekog od kandidata neće uvažiti i takova će lista ostati pravovaljanom s imenima svih objavljenih kandidata.

Članak 26.

Najkasnije 48 sati nakon što je prihvaćena i objavljena lista, od kandidature za zastupnika u Sabor u izbornim jedinicama gdje se biraju zastupnici nacionalnih manjina može odustati:

- neovisni kandidat pisanim očitovanjem ovjerenim po javnom bilježniku,
- kandidat kojeg je predložila politička stranka uz pisanu suglasnost političke stranke i
- politička stranka koja je predložila kandidata.

Člankom 25. ZIDZIZHDS (»NN«, br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) riječju: »Sabor« zamijenjene su riječi: »Zastupnički dom Sabora«.

Odustanak kandidata iz stavka 1. ovoga članka odnosi se i na njihove zamjenike.

Članak 27.

Ako neki od kandidata na listama za izbor zastupnika u Sabor odnosno kandidat ili zamjenik u izbornim jedinicama gdje se biraju zastupnici nacionalnih manjina umre u vremenu od dana objave liste kandidata, politička stranka, odnosno stranke ili udruge nacionalnih manjina koje su kandidirale dotičnog zastupnika mogu umjesto njega predložiti novog kandidata, odnosno zamjenika, bez posebnih uvjeta za valjanost kandidature propisanih ovim Zakonom, sve do 10 dana prije održavanja izbora.

Člankom 26. ZIDZIZHDS (»NN«, br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.), u stavku 1. i 2. riječju: »Sabor« zamijenjene su riječi: »Zastupnički dom sabor, odnosno kandidat ili zamjenik na županijskim listama za izbor zastupnika u Županijski dom Sabora«, a riječ: »autohtonih« u stavku 1. brisana je. Također, člankom 8. ZIDZIZHS (»NN«, br. 145/10., koji je stupio na snagu 1. siječnja 2011.) brisane su u stavku 1. riječi: »ili udruge nacionalnih manjina«, no navedeni članak 8. ZIDZIZHS (»NN«, br. 145/10.) ukinut je Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske, od 29. srpnja 2011. (»NN«, br. 93/11.).

Ako neki od kandidata na listama za izbor zastupnika u Sabor umre nakon roka iz stavka 1. ovoga članka, na odgovarajući način primijenit će se odredba članka 12. ovoga Zakona.

IZBORNA PROMIDŽBA

Članak 28.

Izborna promidžba počinje danom objave zbirnih lista izbornih jedinica, a završava 24 sata prije dana održavanja izbora.

Na dan održavanja izbora do zatvaranja birališta kao i 24 sata prije dana održavanja izbora zabranjuje se svaka izborna promidžba, objavljivanje procjena izbornih rezultata, kao i objavljivanje prethodnih, neslužbenih rezultata izbora, objavljivanje fotografija u sredstvima

javnog priopćavanja, izjava i intervju nositelja lista, odnosno kandidata, te navođenje njihovih izjava ili pisanih djela.

Člankom 27. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) u stavku 1. riječi: »odnosno županijskih lista« su brisane, a u stavku 2. iza riječi: »Na dan održavanja izbora« dodane su riječi: »do zatvaranja birališta«.

Članak 29.

U vrijeme izborne promidžbe sve političke stranke koje su predložile kandidatske liste imaju pod jednakim uvjetima pravo na iznošenje i obrazlaganje svojih izbornih programa te izbornu promidžbu.

Sva sredstva javnog priopćavanja dužna su u svom djelovanju omogućiti ostvarivanje prava političkih stranaka iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 30.

Radi ostvarenja jednakosti svih političkih stranaka koje su istakle liste i jednake mogućnosti predstavljanja programa i promidžbe političkih stranaka, Sabor će donijeti u roku od 15 dana od stupanja na snagu ovoga Zakona pravila o postupanju elektronskih medija s nacionalnom koncesijom u Republici Hrvatskoj tijekom izborne promidžbe.

Pravilima iz stavka 1. ovoga članka razradit će se i utvrditi oblici i vrijeme praćenja izborne promidžbe političkih stranaka, način predstavljanja programa političkih stranaka, kandidata na stranačkim i na neovisnim listama, kandidata za zastupnike pripadnika nacionalnih manjina, stranačkih dužnosnika, te pravila za emisije sa sučeljavanjima nositelja izbornih lista.

Pravilima iz stavka 1. ovoga članka također će se utvrditi ukupno vrijeme svih emisija (telopi, spotovi, snimke sa skupova, posebne emisije i slično) koje putem elektronskih medija s nacionalnom koncesijom u Republici Hrvatskoj u jednakom trajanju mogu zakupiti većinska politička stranka i koalicija i oporbene političke stranke ili koalicije, vodeći računa da će se jednako vrijeme obračunavati po pojedinačnoj listi koja sudjeluje na izborima.

Člankom 28. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) stavak 1. je izmijenjen, u stavku 2. riječ: »«autohtonih» je brisana, a u stavku 3. riječi: »na Hrvatskoj radioteleviziji« zamijenjene su riječima: »putem elektronskih medija s nacionalnom koncesijom u Republici Hrvatskoj«.

TROŠKOVI IZBORNE PROMIDŽBE I PRAVO NA NAKNADU

Članak 31.

Člankom 29. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) u stavku 1. riječi: »Zastupnički dom ili Županijski dom Sabora« zamijenjene su riječju: »Sabor«, a u stavku 2. riječ: »autohtonih« je brisana.

Člankom 52. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (»NN« br. 24/11., koji je stupio na snagu 3. ožujka 2011.) članak 31. je prestao važiti.

Članak 32.

Člankom 30. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) stavak 1. je izmijenjen.

Člankom 2. ZIDZIZHS (»NN« br. 19/07., koji je stupio na snagu 16. veljače 2007.) stavak 1. je izmijenjen, a iza stavka 2. dodani su stavci 3. i 4.

Člankom 52. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (»NN« br. 24/11., koji je stupio na snagu 3. ožujka 2011.) članak 32. je prestao važiti.

Članak 33.

Člankom 31. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) u stavku 1. riječi: »Zastupnički ili Županijski dom Sabora« zamjenjene su riječju: »Sabor«, a u stavku 2. riječ: »autohtonih« je brisana.

Člankom 52. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (»NN« br. 24/11., koji je stupio na snagu 3. ožujka 2011.) članak 33. je brisan.

Članak 34.

Člankom 32. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) u stavku 1. riječ: »1998« zamjenjena je riječju: »2002«, a riječ: »Zastupničkom domu Sabora« zamijenjene riječju: »Sabor«, a u stavku 2. riječ: »autohtonih« je brisana.

Člankom 3. ZIDZIZHS (»NN« br. 19/07., koji je stupio na snagu 16. veljače 2007.) članak 34. je brisan.

Članak 35.

Člankom 33. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) u članku 35. riječ: »autohtonih« je brisana.

Člankom 52. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (»NN« br. 24/11., koji je stupio na snagu 3. ožujka 2011.) članak 35. je prestao važiti.

Članak 36.

Člankom 34. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) u članku 36. riječ: »autohtonih« je brisana.

Člankom 52. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (»NN« br. 24/11., koji je stupio na snagu 3. ožujka 2011.) članak 36. je prestao važiti.

Članak 37.

Člankom 35. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) članak 37. je brisan.

IZBOR ZASTUPNIKA U SABOR

Člankom 36. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) u naslovu iznad članka 38. riječi: »Zastupnički dom Hrvatskoga državnog sabora« zamijenjene su riječju: »Sabor«.

Članak 38.

140 zastupnika u Sabor bira se tako da se područje Republike Hrvatske podijeli na deset izbornih jedinica, te se u svakoj izbornoj jedinici, na temelju lista, bira po 14 zastupnika.

Člankom 37. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) riječi: »Zastupnički dom Sabora« zamijenjene su riječju: »Sabor«.

Člankom 9. ZIDZIZHS (»NN« 145/10., koji je stupio na snagu 1. siječnja 2011.) dodan je stavak 2., no navedeni članak 9. ZIDZIZHS (»NN«, br. 145/10.) ukinut je Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 29. srpnja 2011. (»NN« br. 93/11.).

Članak 39.

Izborne jedinice određuju se Zakonom o izbornim jedinicama za izbor zastupnika u Hrvatski sabor tako da se broj birača u izbornim jedinicama ne smije razlikovati više od + – 5 %.

Člankom 38. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) u stavku 1. riječi: »Zastupnički dom Hrvatskoga državnog sabora« zamijenjene su riječima: »Hrvatski sabor«.

Pri određivanju izbornih jedinica mora se koliko je to najviše moguće voditi računa o zakonom utvrđenim područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj.

Članak 40.

Broj zastupnika koji će biti izabran sa svake liste izborne jedinice utvrđuje se na sljedeći način:

Ukupan broj važećih glasova koji je dobila svaka lista (biračka masa liste) dijeli se s brojevima od 1 do zaključno 14, pri čemu se uvažavaju i decimalni ostaci. Od svih dobivenih rezultata, zastupnička mjesta osvajaju one liste na kojima se iskaže 14 brojčano najvećih rezultata uključujući decimalne ostatke. Svaka od tih lista dobiva onoliki broj zastupničkih mjesta u Saboru koliko je postigla pojedinačnih rezultata među 14 brojčano najvećih rezultata.

Člankom 39. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) članak 40. je izmijenjen.

Člankom 10. ZIDZIZHS (»NN« br. 145/10., koji je stupio na snagu 1. siječnja 2011.) dodan je članak 40a., no navedeni članak 10. ZIDZIZHS (»NN«, br. 145/10.) ukinut je Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske od 29. srpnja 2011. (»NN« br. 93/11.).

Članak 41.

Pravo na sudjelovanje u diobi zastupničkih mjesta u izbornoj jedinici ostvaruju liste koje na izborima dobiju najmanje 5% važećih glasova birača.

Članak 42.

Sa svake liste izabrani su kandidati od rednog broja 1. pa do rednog broja koliko je određena lista dobila zastupničkih mjesta.

Zamjenici zastupnika sa svake liste izborne jedinice su kandidati koji nisu izabrani.

Članak 43.

Birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj na kandidacijskim listama predlažu najmanje šest a najviše četrnaest kandidata za zastupnika.

Člankom 11. ZIDZIZHS (»NN« br. 145/10., koji je stupio na snagu 1. siječnja 2011.) članak 43. je izmijenjen.

Članak 44.

Zastupnici koji će biti izabrani s kandidacijskih lista u posebnoj izbornoj jedinici birača koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, utvrđuju se na sljedeći način:

Ukupan broj važećih glasova koji je dobila svaka kandidacijska lista (biračka masa liste) dijeli se s brojevima od 1 do zaključno 3, pri čemu se uvažavaju i decimalni ostaci. Od svih dobivenih rezultata treći rezultat po redu jest zajednički djelitelj kojim se dijeli ukupan broj važećih glasova svake kandidacijske liste (biračka masa liste). Svaka kandidacijska lista dobit će onoliko od tri zastupnička mjesta koliko puta ukupni broj njezinih važećih glasova (biračka masa liste) sadrži zajednički djelitelj, uključujući i decimalne ostatke.

Člankom 12. ZIDZIZHS (»NN« br. 145/10., koji je stupio na snagu 1. siječnja 2011.) članak 44. je izmijenjen.

Članak 45.

Člankom 13. ZIDZIZHS (»NN« br. 145/10., koji je stupio na snagu 1. siječnja 2011.) članak 45. je brisan.

Članak 46.

Pripadnici nacionalnih manjina iz članka 17. ovoga Zakona biraju zastupnike u Sabor pojedinačnim izborom tako da je za zastupnika izabran kandidat koji je dobio najveći broj glasova birača koji su glasovali. Ako dva ili više kandidata dobiju isti broj glasova, izbori se ponavljaju.

Člankom 40. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) u članku 46. riječi: »Zastupnički dom Sabora« zamjenjene su riječju: »Sabor«.

Članak 47.

Člankom 41. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) naslov iznad članka 47. i članak 47. su brisani.

Članak 48.

Člankom 41. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) članak 48. je brisan.

Članak 49.

Člankom 41. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) članak 49. je brisan.

Članak 50.

Člankom 41. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) članak 50. je brisan.

TIJELA ZA PROVEDBU IZBORA ZASTUPNIKA U SABOR

Člankom 42. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) u naslovu iznad članka 51. riječi: »Zastupnički i Županijski dom Hrvatskoga državnog sabora« zamjenjene su riječju: »Sabor«

Članak 51.

Tijela za provedbu izbora zastupnika u Sabor su: Državno izborno povjerenstvo, izborna povjerenstva izbornih jedinica, općinska i gradska izborna povjerenstva i birački odbori.

Člankom 43. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) u članku 51. riječi: »Zastupnički dom Sabora« zamjenjene su riječju: »Sabor«.

Članak 52.

Člankom 44. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) članak 52. je brisan.

DRŽAVNO IZBORNO POVJERENSTVO

Članak 53.

Člankom 3. ZIDZIZHS (»NN« br. 19/07., koji je stupio na snagu 16. veljače 2007.) članak 53. je brisan.

Članak 54.

Člankom 3. ZIDZIZHS (»NN« br. 19/07., koji je stupio na snagu 16. veljače 2007.) članak 5. je brisan.

Članak 55.

Člankom 45. ZIDZIZHDS (»NN«br. 53/03.), koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) u stavku 1. i 2. riječi: »doma Sabora za koji su izbori raspisani« zamjenjene su riječju: »Sabor«.

Člankom 3. ZIDZIZHS (»NN« br. 19/07., koji je stupio na snagu 16. veljače 2007.) članak 55. je brisan.

Članak 56.

Državno izborno povjerenstvo:

1. brine o zakonitoj pripremi i provedbi izbora za zastupnike Sabora,
2. imenuje članove izbornih povjerenstava izbornih jedinica,
3. utvrđuje obvezatne upute za rad izbornih povjerenstava i biračkih odbora,
4. određuje biračka mjesta i imenuje biračke odbore u hrvatskim diplomatsko konzularnim predstavništvima Republike Hrvatske,
5. propisuje obrasce u postupku pripreme i provedbe izbora,
6. nadzire rad izbornih povjerenstava izbornih jedinica,
7. na temelju pravovaljanih prijedloga objavljuje liste izbornih jedinica, te sastavlja zbirne liste izbornih jedinica,
8. nadzire pravilnost izborne promidžbe,
9. objavljuje rezultate izbora za zastupnike u Sabor,
10. osigurava stalnu službu sa zadaćom mjerodavnog i stručnog informiranja birača i davanja odgovora vezanih uz provedbu glasovanja i izbora,
11. obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom.

Člankom 46. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) u stavku 1. točki 1. riječi: »oba doma« brisane su, u točki 2. riječi: »i županijskih izbornih povjerenstava« brisane su, u točki 6. riječi: »i županijskih izbornih povjerenstava« brisane su, u točki 9. riječi: »Zastupnički i Županijski dom Sabora« zamijenjene su riječju: »Sabor«.

Članak 57.

Obvezatne upute za rad izbornih povjerenstava i biračkih odbora koje utvrdi Državno izborno povjerenstvo objavljuju se u »Narodnim novinama«, na Hrvatskoj radioteleviziji i u svim dnevnim novinama u Republici Hrvatskoj.

IZBORNO POVJERENSTVO IZBORNE JEDINICE

Članak 58.

Izorno povjerenstvo izborne jedinice ima stalni i prošireni sastav.

Stalni sastav izbornog povjerenstva izborne jedinice čine predsjednik i dva člana, te njihovi zamjenici.

Predsjednika, članove, zamjenika predsjednika i zamjenike članova stalnog sastava izbornog povjerenstva izborne jedinice imenuje Državno izorno povjerenstvo iz reda sudaca i istaknutih pravnika.

Članak 59.

Prošireni sastav izbornog povjerenstva izborne jedinice određuje se po prihvaćanju, utvrđivanju i objavi stranačkih lista.

Članovi proširenog sastava izbornog povjerenstva izborne jedinice imaju sva prava i dužnosti stalnih članova izbornog povjerenstva izborne jedinice.

Članak 60.

Prošireni sastav izbornog povjerenstva izborne jedinice čine po dva predstavnika većinske političke stranke, odnosno koalicije i dva dogovorno predložena predstavnika oporbenih političkih stranaka, odnosno koalicija sukladno stranačkom sastavu Sabora i njihovi zamjenici.

Ukoliko se ne postigne dogovor o dva predstavnika političkih stranaka koje se prema stranačkom sastavu Sabora smatraju oporbenima, izbor dva člana proširenog sastava i njihovih zamjenika obaviti će se kockom pred Državnim izbornim povjerenstvom i to između kandidata i zamjenika.

Člankom 47. ZIDZIZHDS (»NN«br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) u stavku 1. i 2. riječi: »doma Sabora za koji su izbori raspisani« zamjenjene su riječju: »Sabora«.

Članak 61.

Izorno povjerenstvo izborne jedinice:

1. brine se za zakonitu provedbu izbora na biračkim mjestima na svom području,
2. određuje biračka mjesta na prijedlog općinskih i gradskih izbornih povjerenstava,
3. imenuje općinska i gradska izborna povjerenstva,
4. imenuje i raspušta biračke odbore,
5. prema obvezatnim uputama Državnoga izbornog povjerenstva obavlja sve tehničke pripreme za obavljanje izbora na svom području,
6. prikuplja i zbraja rezultate glasovanja na biračkim mjestima na svom području od općinskih i gradskih izbornih povjerenstava i dostavlja ih Državnom izbornom povjerenstvu,

7. obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom.

Članak 62.

Odredbe članka 61. ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju i na izborna povjerenstva izbornih jedinica u kojima se biraju zastupnici pripadnika nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj.

Člankom 48. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) u članku 62. riječ: »autohtonih« je brisana.

Članak 63.

Člankom 49. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) naslov iznad članka 63. i članak 63. su brisani.

Članak 64.

Člankom 49. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) članak 64. je brisan.

Članak 65.

Člankom 49. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) članak 65. je brisan.

Članak 66.

Člankom 49. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) članak 66. je brisan.

OPĆINSKA I GRADSKA IZBORNA POVJERENSTVA

Članak 67.

Općinska i gradska izborna povjerenstva imenuje izorno povjerenstvo izborne jedinice.

Na sastav i izbor općinskih i gradskih izbornih povjerenstava primjenjuju se ista pravila kao i za sastav i izbor izbornog povjerenstva izborne jedinice.

Članak 68.

Općinska i gradska izborna povjerenstva:

- predlažu izbornom povjerenstvu izbornih jedinica utvrđivanje biračkih mjesta na području općine, odnosno grada,
- predlažu imenovanje biračkih odbora na području općine, odnosno grada,
- predlažu raspuštanje biračkih odbora u slučajevima predviđenima ovim Zakonom,

- prikupljaju podatke o izborima i prosljeđuju ih izbornom povjerenstvu izborne jedinice,
- obavljaju i druge poslove koje na njih iz svoga djelokruga prenese izorno povjerenstvo izborne jedinice.

BIRAČKI ODBORI

Članak 69.

Birački odbori izravno provode glasovanje birača na biračkim mjestima te osiguravaju pravilnost i tajnost glasovanja.

Birački odbor čine predsjednik i četiri člana, te zamjenici članova. Po dva člana i zamjenika određuje većinska politička stranka ili koalicija, a po dva člana i zamjenika oporbene političke stranke ili koalicije sukladno stranačkom sastavu Sabora.

Člankom 50. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) u stavku 2. riječi: »doma Sabora za koji su izbori raspisani« zamijenjene su riječju: »Sabora«.

Političke stranke dužne su odrediti članove pojedinih biračkih odbora i dostaviti njihova imena nadležnim izbornim povjerenstvima najkasnije 8 dana prije dana na koji se održavaju izbori za zastupnike. Ne odrede li ih, odnosno ne dostave li njihova imena nadležnim izbornim povjerenstvima, ova izborna povjerenstva samostalno će odrediti članove biračkih odbora.

Predsjednik biračkog odbora i njegov zamjenik ne smiju biti članovi niti jedne političke stranke, a po mogućnosti trebaju biti pravne struke.

Biračke odbore za sva biračka mjesta, sukladno odredbama stavka 3. i 4. ovoga članka, imenuju izborna povjerenstva nadležna prema odredbama ovoga Zakona, najkasnije pet dana prije dana održavanja izbora.

PROVEDBA IZBORA

Članak 70.

Najkasnije deset dana prije izbora, Državno izorno povjerenstvo za biračka mjesta u inozemstvu, a izborna povjerenstva izborne jedinice za područje Republike Hrvatske objavit će koja su biračka mjesta određena, s naznakom koji će birači glasovati na pojedinom mjestu.

Člankom 51. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) riječi: »odnosno županijska izborna povjerenstva« su brisane.

Članak 71.

Ministar obrane odredit će biračka mjesta za glasovanje birača na službi u oružanim snagama Republike Hrvatske.

Ministar pomorstva, prometa i veza odredit će biračka mjesta za glasovanje birača koji se kao članovi posade pomorskih i riječkih brodova pod hrvatskom zastavom na dan izbora zateknu izvan granica Republike Hrvatske.

Ministar pravosuđa odredit će biračka mjesta za glasovanje birača lišenih slobode.

Članak 72.

Pri određivanju biračkih mjesta mora se voditi računa o broju birača koji će na njima glasovati, te dostupnosti i prostornoj udaljenosti biračkog mjesta.

Broj birača koji će glasovati na jednom biračkom mjestu odredit će se na način da se glasovanje bez poteškoća može odvijati u vremenu određenom za glasovanje.

Za svako biračko mjesto određuje se posebna prostorija za glasovanje koja se mora opremiti i urediti na način koji će osigurati tajnost glasovanja.

Svako biračko mjesto ima redni broj.

Članak 73.

Najkasnije osam dana prije dana održavanja izbora nadležno tijelo dostavit će svakom biraču izvadak iz popisa birača koji se odnosi na njega.

GLASOVANJE I UTVRĐIVANJE REZULTATA GLASOVANJA

Članak 74.

Glasovanje se obavlja osobno, glasačkim listićima.

Nitko ne može glasovati u ime druge osobe.

Glasački se listić tiska u državnoj tiskari koju odredi i izravno nadzire Državno izborno povjerenstvo.

Svaki glasački listić mora imati otisnut serijski broj.

Članak 75.

Glasački listić na kojem se glasuje za jednu od lista izborne jedinice sadrži:

1. naziv liste,
2. ime i prezime nositelja liste,
3. serijski broj.

Člankom 52. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) riječi: »ili županijsku listu« su brisane.

Na glasačkom listiću stranačke se liste navode onim redom kojim su navedene na zbirnoj listi dotičnih lista. Ispred naziva liste stavlja se redni broj.

Članak 76.

Glasuje se samo za liste izborne jedinice navedene na glasačkom listiću.

Glasački listić popunjava se tako da se zaokruži redni broj ispred naziva liste izborne jedinice.

Člankom 53. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) u stavku 1. riječi: »odnosno županijske liste« su brisane, a u stavku 2. riječi: »odnosno ispred naziva županijske liste« su brisane.

Članak 77.

Glasački listić na kojem se glasuje u izbornoj jedinici u kojoj se bira zastupnik nacionalne manjine i njegov zamjenik sadrži:

1. ime i prezime kandidata i njegovog zamjenika,
2. puni i skraćeni naziv političke stranke, odnosno stranaka ili stranačke koalicije koja je predložila kandidata. Ukoliko je kandidat predložen od skupine birača u skladu s odredbama ovoga Zakona, uz njegovo se ime i prezime navodi i naznaka »neovisni kandidat«,
3. serijski broj.

Na glasačkom listiću navode se kandidati onim redom kojim su navedeni na listi kandidata za izbor zastupnika nacionalnih manjina. Ispred imena i prezimena svakog kandidata stavlja se redni broj.

Glasuje se samo za kandidate za izbor zastupnika nacionalnih manjina navedene na glasačkom listiću i to zaokruživanjem rednog broja ispred imena kandidata.

Člankom 54. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) u stavku 1. riječ: »autohtone« je brisana, a u stavku 2. i 3. riječ: »autohtonih« je brisana.

Članak 78.

Važeći glasački listić jest onaj iz kojega se na siguran i nedvojben način može utvrditi volja birača i okolnost za koju je listu ili kandidata birač glasovao.

Članak 79.

Nevažeći glasački listić jest:

1. neispunjeni glasački listić,
2. glasački listić popunjen na način da se ne može sa sigurnošću utvrditi volja birača i okolnost za koju je listu, odnosno kandidata, glasovao,

3. glasački listić na kojem je birač glasovao za dvije ili više lista, odnosno kandidata.

Članak 80.

Glasovanje traje neprekidno od sedam do devetnaest sati.

U diplomatsko-konzularnim predstavništvima glasovanje traje dva dana s time da završava na dan kada završava glasovanje u Republici Hrvatskoj.

Birališta se zatvaraju u devetnaest sati, ali će se biračima koji su se zatekli na biralištu omogućiti glasovanje.

Na biračkom mjestu moraju neprekidno biti nazočna najmanje tri člana biračkog odbora ili njihovi zamjenici.

Članak 81.

Predsjednik biračkog odbora dužan je i ovlašten osigurati red i mir na biračkom mjestu za vrijeme glasovanja, kao i nakon zatvaranja birališta.

Ako je to nužno radi očuvanja reda i mira, te radi nesmetanog odvijanja glasovanja, predsjednik biračkog odbora može zatražiti pomoć policije koja je na biračkom mjestu dužna postupati po njegovim uputama, a u okviru zakonskih ovlasti.

Nitko, osim pripadnika policije na poziv predsjednika biračkog odbora, ne smije doći na biralište naoružan.

Članak 82.

Predsjednik biračkog odbora ili od njega ovlašteni član dužan je za svakog birača koji pristupi glasovanju provjeriti da li je upisan u popis birača.

Ako birač nije upisan u popis birača predsjednik biračkog odbora mu neće dozvoliti glasovanje, osim ako birač svoje biračko pravo na tom biračkom mjestu ne dokaže potvrdom nadležnog državnog tijela.

Članak 83.

Birač koji zbog kakve tjelesne mane ili zbog toga što je nepismen ne bi mogao samostalno glasovati, može doći na biračko mjesto s drugom osobom koja je pismena i koja će po njegovoj ovlasti i uputi zaokružiti redni broj ispred naziva liste, odnosno ispred imena kandidata za koje birač glasuje.

Birač koji nije u mogućnosti pristupiti na biračko mjesto obavijestit će o tome birački odbor. Predsjednik biračkog odbora određuje najmanje dva člana biračkog odbora ili zamjenika koji će birača posjetiti u mjestu gdje se nalazi i omogućiti mu glasovanje, vodeći pri tome računa o tajnosti glasovanja.

Predsjednik biračkog odbora dužan je glasovanje birača s tjelesnom manom, nepismenih birača, kao i glasovanje izvan biračkog mjesta po prethodnoj obavijesti birača, poimenično navesti u zapisniku o radu biračkog odbora.

Članak 84.

Po završenom glasovanju birački će odbor najprije prebrojati neupotrijebljene glasačke listiće i staviti ih u poseban omot koji će zapečatiti.

Potom birački odbor na temelju zapisnika utvrđuje ukupan broj birača koji su glasovali, prema popisu birača, odnosno prema izvatku iz popisa birača.

Nakon što broj birača koji su glasovali bude utvrđen, odbor pristupa otvaranju glasačke kutije i prebrojavanju glasova.

Članak 85.

Ako se prilikom prebrojavanja glasova na biračkom mjestu utvrdi da je broj glasova prema popisu birača veći od broja glasova po biračkim listićima, vrijedi rezultat glasovanja po glasačkim listićima.

Ako se prilikom prebrojavanja glasova na biračkom mjestu utvrdi da je glasovao manji broj birača od broja glasova u glasačkoj kutiji, birački odbor će odmah prekinuti rad i uz izvješće dostaviti materijale općinskom, odnosno gradskom izbornom povjerenstvu.

Općinsko ili gradsko izorno povjerenstvo odmah će o tome izvijestiti izorno povjerenstvo izborne jedinice koje će poništiti glasovanje na tom biračkom mjestu, raspustiti birački odbor, te imenovati novi i odrediti ponavljanje glasovanja na tom biračkom mjestu u roku od 8 dana.

Članak 86.

Kad birački odbor utvrdi rezultate glasovanja na biračkom mjestu, u zapisnik o svom radu zabilježiti će:

- broj birača prema izvatku iz popisa birača,
- koliko je birača glasovalo po izvatku iz popisa birača, a koliko na temelju potvrde nadležnog državnog tijela i koliko ukupno,
- koliko je glasova dobila svaka lista, odnosno pojedini kandidat za izbor zastupnika nacionalnih manjina,
- koliko je glasačkih listića proglašeno nevažećim.

Člankom 55. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) u podstavku 3. riječ: »autohtonih« je brisana.

U zapisnik o radu biračkog odbora unose se i sve druge činjenice koje su važne za postupak glasovanja.

Pisane primjedbe na zapisnik ovlašten je dati svaki član biračkog odbora.

Zapisnik potpisuju svi članovi biračkog odbora i njihovi zamjenici.

Svaki član biračkog odbora i svaki zamjenik ima pravo na preslik ili prijepis zapisnika o radu biračkog odbora, kojeg svojim potpisima ovjerovljuju svi članovi biračkog odbora.

Članak 87.

Birački odbor dostavlja zapisnik o svom radu s ostalim izbornim materijalom općinskom ili gradskom izbornom povjerenstvu, najkasnije u roku od 12 sati od zatvaranja birališta.

Člankom 56. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) riječi: »odnosno županijskom izbornom povjerenstvu« su brisane.

Birački odbor u hrvatskom diplomatsko konzularnom predstavništvu dostavlja zapisnik o svom radu s ostalim izbornim materijalom izravno Državnom izbornom povjerenstvu u roku od 48 sati od zatvaranja birališta.

Članak 88.

O svom radu općinsko, odnosno gradsko izorno povjerenstvo vodi zapisnik u koji će ubilježiti:

1. broj birača upisanih u izvadak iz popisa birača na svom području,
2. broj birača koji su glasovali i broj glasačkih listića koji su proglašeni nevažećim,
3. broj glasova koje je dobila svaka lista.

Općinsko, odnosno gradsko izorno povjerenstvo dostavlja zapisnik o svom radu s ostalim izbornim materijalom izbornom povjerenstvu izborne jedinice, najkasnije u roku od 18 sati od zatvaranja birališta.

Članak 89.

O svom radu izorno povjerenstvo izborne jedinice vodi zapisnik u koji će ubilježiti:

1. broj birača upisanih u izvadak iz popisa birača na svom području,
2. broj birača koji su glasovali i broj glasačkih listića koji su proglašeni nevažećim,
3. broj glasova koje je dobila svaka lista, te imena i prezimena kandidata sa svake liste koji su izabrani za zastupnike.

Svaki član izbornog povjerenstva izborne jedinice može staviti pisane primjedbe na zapisnik. Zapisnik potpisuju svi članovi izbornog povjerenstva izborne jedinice.

Izorno povjerenstvo izborne jedinice zbrojit će rezultate glasovanja na biračkim mjestima na svom području najkasnije u roku od 24 sata od sata zatvaranja birališta.

Izorno povjerenstvo izborne jedinice dostavit će izborne rezultate na svom području Državnom izbornom povjerenstvu zajedno sa zapisnikom o svom radu na način i u roku koji im ono odredi.

Članak 90.

Člankom 57. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) članak 90. je brisan.

Članak 91.

Rezultate izbora za zastupnike Sabora utvrđuje Državno izorno povjerenstvo.

Člankom 58. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) riječi: »Zastupničkog i Županijskog doma« su brisane.

Članak 92.

Kad Državno izorno povjerenstvo utvrdi rezultate glasovanja za zastupnike bez odlaganja će objaviti:

1. broj birača upisanih u popise birača, broj birača koji su glasovali u svakoj izornoj jedinici, koliko glasova je dobila pojedina lista u izornoj jedinici, i koliko je bilo nevažećih glasačkih listića,

Člankom 59. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) riječi: »odnosno županijska lista« su brisane.

2. broj zastupničkih mjesta koje je dobila svaka lista, te imena i prezimena kandidata koji su izabrani za zastupnike,

Člankom 59. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) točka 3. je brisana.

4. ime i prezime kandidata i njihovih zamjenika koji su izabrani u svakoj izornoj jedinici u kojoj se bira zastupnik nacionalnih manjina i njegov zamjenik.

Člankom 59. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) riječ: »autohtonih« je brisana.

Članak 93.

Tijekom trajanja glasovanja Državno izorno povjerenstvo može objavljivati privremene podatke o broju birača izašlih na izbore.

Članak 94.

Državno izorno povjerenstvo nakon zatvaranja birališta može objavljivati privremene i neslužbene rezultate izbora prema svome nahođenju.

Službeni rezultati objavit će se nakon što se iscrpe sva pravna sredstva u zaštiti biračkog prava ili proteknu rokovi za njihovo podnošenje.

TROŠKOVI ZA PROVEDBU IZBORA

Članak 95.

Sredstva za pokriće troškova izbora osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske, a njima raspolaže Državno izborno povjerenstvo.

Državno izborno povjerenstvo određuje način korištenja sredstava, provodi nadzor nad njihovim utroškom, te dodjeljuje odgovarajuća sredstva izbornim povjerenstvima u izbornim jedinicama.

Člankom 60. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) riječi: »i županijskim izbornim povjerenstvima« su brisane.

Državno izborno povjerenstvo objavit će u sredstvima javnog priopćavanja cjelovito izvješće o visini troškova izbora i načinu njihova korištenja u roku od 30 dana od dana objave službenih rezultata izbora.

ZAŠTITA IZBORNOG PRAVA

Članak 96.

Ustavnost i zakonitost izbora nadzire Ustavni sud Republike Hrvatske.

Ustavni sud Republike Hrvatske rješava i izborne sporove koji nisu u djelokrugu sudova, odlučujući u povodu žalbe na rješenje nadležnoga izbornog povjerenstva.

Člankom 61. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) stavak 2. je izmijenjen.

Članak 97.

Prigovor zbog nepravilnosti u postupku kandidiranja ili u postupku izbora može podnijeti svaka politička stranka, nositelji neovisne liste, kandidati za zastupnike u Sabor, najmanje 100 birača ili najmanje 5% birača izborne jedinice u kojoj se provode izbori.

Ukoliko je listu izborne jedinice ili kandidata za zastupnika nacionalne manjine predložilo više političkih stranaka prigovor će se smatrati pravovaljanim i kad ga je podnijela samo jedna politička stranka.

Člankom 62. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) stavak 1. je izmijenjen, a u stavku 2. riječi: »županijsku listu« i »autohtone« brisane su.

Članak 98.

Prigovor zbog nepravilnosti u postupku kandidiranja i u postupku izbora za zastupnike podnosi se Državnom izbornom povjerenstvu u roku od 48 sati računajući od isteka dana kad je izvršena radnja na koju je stavljen prigovor.

Državno izborno povjerenstvo dužno je donijeti rješenje o prigovoru u roku od 48 sati od dana kada je dostavljen prigovor, odnosno od dana kada su dostavljeni izborni materijali na koje se prigovor odnosi.

Članak 99.

Ako Državno izborno povjerenstvo, rješavajući o prigovoru utvrdi da je bilo nepravilnosti koje su bitno utjecale ili su mogle utjecati na rezultate izbora, poništiti će radnje i odrediti da se u određenom roku, koji mora omogućiti da se izbori održe na dan kada su raspisani, te radnje ponove.

Ako ne postoji mogućnost ponavljanja poništenih radnji ili ako se nepravilnosti odnose na postupak glasovanja, a bitno su utjecale, odnosno mogle utjecati na rezultat izbora, Državno izborno povjerenstvo poništiti će izbor i odrediti rok u kojem će se izbor ponoviti.

Članak 100.

Protiv rješenja Državnoga izbornog povjerenstva podnositelj prigovora ima pravo podnijeti žalbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske.

Žalba se podnosi Ustavnom sudu Republike Hrvatske putem Državnoga izbornog povjerenstva, u roku od 48 sati računajući od isteka dana kada je primljeno pobijano rješenje.

Ustavni sud Republike Hrvatske dužan je donijeti odluku o žalbi u roku od 48 sati od dana njezina primitka.

Članak 101.

Podnijeti prigovor, odnosno žalba u postupku zaštite izbornog prava ne odgađaju obavljanje izbornih radnji koje su propisane ovim Zakonom.

Članak 102.

Na podneske i rješenja u postupku po odredbama ovoga Zakona ne plaćaju se upravne pristojbe.

ETIČKO POVJERENSTVO

Članak 103.

Etičko je povjerenstvo nadstranačko tijelo općepriznatoga javnog ugleda koje priopćenjima i upozorenjima djeluje na promicanje i ostvarivanje etičkih i demokratskih načela u izborima.

Etičko povjerenstvo ocjenjuje ponašanje sudionika izbora tijekom izborne promidžbe i samog postupka izbora i provodi izvanupravni nadzor izborne promidžbe.

Članak 104.

Etičko povjerenstvo ima predsjednika i šest članova od kojih po tri člana predlažu većinska i oporbene političke stranke, sukladno stranačkom sastavu Sabora.

Člankom 63. ZIDZIZHDS (»NN« br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) riječi: »doma Sabora za koji su izbori raspisani« zamijenjene su riječju: »Sabora«.

Članove Povjerenstva, na temelju prijedloga parlamentarnih političkih stranaka, imenuje Ustavni sud Republike Hrvatske iz reda istaknutih javnih osoba koje nisu kandidati na izborima i nisu članovi niti jedne političke stranke.

Članak 105.

Predsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti po položaju je predsjednik Etičkog povjerenstva.

Članak 106.

Nakon objave odluke o raspisivanju izbora, a prije početka izborne promidžbe, Etičko povjerenstvo donijet će i objaviti Izborni etički kodeks koji čine sustav pravila o ponašanju pojedinaca i političkih stranaka u izbornoj promidžbi i izbornom postupku. Prije donošenja Izbornoga etičkog kodeksa Etičko povjerenstvo zatražit će mišljenje parlamentarnih političkih stranaka.

PROMATRANJE IZBORA OD NEVLADINIH UDRUGA

Članak 107.

Nevladine udruge imaju pravo pratiti izborni postupak, a napose promatrati provedbu izbora te rad izbornih povjerenstava i biračkih odbora na svim razinama.

Zainteresirane udruge iz stavka 1. ovoga članka dužne su u roku od osam dana, od dana raspisivanja izbora, zatražiti od Državnoga izbornog povjerenstva dozvolu za promatranje rada izbornih povjerenstava i biračkih odbora.

Državno izborni povjerenstvo dozvolit će promatranje izbornog postupka svim udrugama koje su registrirane kao udruge koje djeluju na području nezavisnog promatranja izbornih postupaka i /ili promicanja ljudskih i građanskih prava.

Na temelju dostavljenog rješenja iz stavka 3. ovoga članka ovlaštene nevladine udruge dužne su najkasnije osam dana prije održavanja izbora Državnom izbornom povjerenstvu dostaviti popis imena svojih ovlaštenih promatrača. Državno izborni povjerenstvo pripremit će službene iskaznice za svakoga ovlaštenog promatrača i dostaviti ih u sjedište nevladinih udruga najkasnije tri dana prije održavanja izbora.

Predočenjem rješenja Državnog izbornog povjerenstva i odluke ovlaštene nevladine udruge o imenovanju promatrača iz stavka 4. ovoga članka, ovlašteni promatrač dobiva zapisnik o radu biračkog odbora te pravo uvida u cjelokupni izborni materijal i promatranja cjelokupnoga izbornog postupka.

Člankom 64. ZIDZIZHDS (»NN«br. 53/03., koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.) iza riječi: »dobiva« dodane su riječi: »zapisnik o radu biračkog odbora te«.

Državno izborno povjerenstvo donijet će, sukladno odredbi stavka 1. ovog članka, u roku od osam dana od dana raspisivanja izbora, pravila u kojima će pobliže urediti prava i dužnosti promatrača nevladinih udruga u promatranju izbornog postupka.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 108.

Danom stupnja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o izborima zastupnika u Sabor Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 22/92., 1/93., 30/93. – pročišćeni tekst, 11/94., 68/95. i 108/96.).

Članak 109.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Zakona o izmjenama i dopunama zakona o izborima zastupnika u Hrvatski državni sabor, (»Narodne novine«, br. 53/03.), koji je stupio na snagu 2. travnja 2003.

Članak 65.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Zakona o državnom izbornom povjerenstvu Republike Hrvatske, (»Narodne novine«, br. 44/06.), koji je stupio na snagu 29. travnja 2006.

Članak 27.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe članka 45., 46. i 47. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor (»Narodne novine«, br. 116/99., 109/00., 53/03. i 69/03. – pročišćeni tekst).

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti odredba članka 21. stavka 1. Zakona o izboru predsjednika Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 22/92., 71/97. i 69/04.).

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti odredba članka 30. stavka 2., 3., 4. i 5. Zakona o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (»Narodne novine«, br. 33/01., 10/02., 155/02., 45/03., 43/04., 40/05. i 44/05. – pročišćeni tekst).

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti odredba članka 13. Zakona o referendumu i drugim oblicima osobnog sudjelovanja u obavljanju državne vlasti i lokalne samouprave (»Narodne novine«, br. 33/96. i 92/01.).

Članak 28.

Odbor Hrvatskoga sabora nadležan za izbor i imenovanja raspisat će javni poziv za izbor i imenovanja raspisat će javni poziv za izbor predsjednika Povjerenstva u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Odbor iz stavka 1. ovoga članka dužan je najkasnije u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona podnijeti Hrvatskom saboru prijedlog osoba za izbor predsjednika, potpredsjednika i članova Povjerenstva sukladno ovomu Zakonu.

Članak 29.

Državno izborno povjerenstvo imenovano prema propisima koji su na snazi do dana stupanja na snagu ovoga Zakona nastavlja s radom do izbora novog Povjerenstva po odredbama ovoga Zakona.

Članak 30.

Poslovnik o radu Povjerenstva i Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu stručne službe Povjerenstvo će donijeti u roku od 60 dana od dana stupanja na dužnost.

Članak 31.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

**Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor
(»Narodne novine«, br. 19/07.), stupio na snagu 16. veljače 2007.**

Članak 4.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

**Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor,
(»Narodne novine«, br. 145/10.), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2011.**

Članak 14.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

**Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (»Narodne novine«, br.
23/11.), koji je stupio na snagu 3. ožujka 2011.**

Članak 51.

Pravilnik iz članka 10. stavka 6. ovoga Zakona ministar financija donijet će najkasnije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Do donošenja Pravilnika iz stavka 1. ovoga članka ostaje na snazi Pravilnik o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija) (»Narodne novine«, br. 26/07. i 148/09.).

Pravilnik iz članka 24. stavka 2. i članka 34. stavka 4. ovoga Zakona ministar financija donijet će najkasnije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 52.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata (»Narodne novine«, br. 1/07.).

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o financiranju izborne promidžbe za izbor predsjednika Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 105/04.).

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe članka 31., 32., 33., 35. i 36. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor (»Narodne novine«, br. 116/99., 109/00., 53/03., 167/03., 44/06., 19/07. i 20/09.).

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti odredba članka 16. Zakona o izboru predsjednika Republike Hrvatske (»Narodne novine«, br. 22/92., 42/92., 71/97., 69/04. i 44/06.).

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe članka 27., 28., 29., 30., 31. i 32. Zakona o izborima općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba (»Narodne novine«, br. 109/07. i 125/08.).

Stupanjem na snagu ovoga Zakona, odredba članka 21. Zakona o izboru članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (»Narodne novine«, br. 33/01., 10/02., 155/02., 45/03., 43/04., 40/05., 44/06. i 109/07.) prestaje se primjenjivati u odnosu na izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a nastavlja se primjenjivati u odnosu na izbore za vijeća nacionalnih manjina.

Članak 53.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.